

**SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi:
Enerji Dönüşümünün Sosyoekonomik Getirisi Maliyetinden Üç Kat Fazla**

- SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi 'Türkiye'de Elektrik Sistemi Dönüşümünün Sosyoekonomik Etkileri' raporunu açıkladı.
- Rapora göre, enerji dönüşümü için yılda 12,3 milyar dolar yatırım yapılmalı. Ancak, dönüşümün sosyoekonomik getirileri finansal maliyetinden üç kat fazla.
- Türkiye enerji dönüşümüyle ithal yakıtta yılda 1 milyar dolar tasarruf ederken, 43 bin kişiye istihdam yaratabilir.
- Enerji dönüşümüyle karbon emisyonları ve hava kirliliği azalacak. Böylece sağlık ve iklim değişikliği faydası olarak yıllık 2,7 milyar dolarlık değer yaratılacak.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi, Türkiye'nin elektrik sisteminde dönüşümün sosyoekonomik etkilerini ortaya koyan ilk çalışması 'Türkiye'de Elektrik Sistemi Dönüşümünün Sosyoekonomik Etkileri' raporunu yayımladı. Sonuçları 30 Haziran Çarşamba günü düzenlenen çevrimiçi tanıtım etkinliğinde duyurulan rapora göre, dönüşüm için yılda 12,3 milyar dolar yatırım yapılması gerekli. Buna karşılık istihdamdan dış ticaret açığına kadar çeşitli alanlarda bunun üç katı getiri yaratılacak.

Etkinliğe **SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Yönlendirme Komitesi Başkanı Selahattin Hakman**, IRENA Kıdemli Enerji Dönüşümü Uzmanı Xavier Casals, UNDP Türkiye İklim Değişikliği ve Çevre Portföy Yöneticisi Nuri Özbağdatlı, TEPAV Program Direktörü Güven Sak ve İPM İklim Değişikliği Koordinatörü Ümit Şahin katıldı.

Toplantının açılış konuşmasını yapan **SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Yönlendirme Komitesi Başkanı Selahattin Hakman**, enerji dönüşümünün sağlık, çevre ve ücret gelirleri açısından olumlu sonuçlar ortaya koyduğunu açıkladı. Hakman şunları söyledi: "Türkiye'nin dönüşümün faydalarından ve uluslararası finansmandan yararlanabilmek için enerji dönüşüm yolculuğuna devam etmesi elzem. 2030-2050 arasında iklim hedefleriyle aynı doğrultuda, geniş perspektifli ve uzun vadeli bir plan gerekiyor. Böylesi bir planla iklim değişikliği ile küresel mücadeleye katkıda bulunulurken, aynı zamanda ekonomik kalkınma sağlanabilir."

Toplantıda konuşan **IRENA Kıdemli Enerji Dönüşümü Uzmanı Xavier Casals**, "İklim değişikliğini önlemek üzere enerji sistemlerini dönüştürürken biyolojik çeşitliliği ve toplumu korumak sosyal sorumluluk, eşitlik ve adalet için küresel işbirliği gerektiriyor. Bunun için elektrik, enerji, ekonomi, toplum ve gezegeni kapsayan bütünlüklü bir yaklaşıma ihtiyaç duyuluyor. IRENA'nın küresel sosyoekonomik ayakizi analizi tüm bu yaklaşımları birleştirerek bilgi altyapısına ve dönüşüm sürecine katkıda bulunmayı amaçlıyor "

Söz alan **TEPAV Program Direktörü Güven Sak** ise "Yeşil Mutabakat, COVID-19 sonrası iktisadi toparlanma programlarının odak noktasına dönüştü. Paris İklim Anlaşması hedeflerine doğru ilerlerken, yeşil-dijital dönüşümün önemli bileşenlerinden biri de çok doğal olarak elektrik sistemi olacak. Hidrokarbonlara dayalı elektrik üretim altyapısında ne tür değişikliklere ihtiyaç olduğu tartışılırken, olumlu etkilerin yanında olumsuzları da dikkate almak ve adil bir geçiş sürecini tasarlamak son derece önemli. Aksi takdirde, konuşmaktan yapmaya geçemeyiz ve çağın içinde olmak için önümüze kadar gelen bu fırsatı da kaçırabiliriz" diye konuştu.

Raporda, Türkiye'de 2030 yılına kadar elektrik üretiminde yenilenebilir enerjinin payının yüzde 50'ye çıkarılmasının teknik ve ekonomik açıdan mümkün olduğu belirtildi.

ENERJİ DÖNÜŞÜMÜ DIŞ TİCARET DENGESİNİ DEĞİŞTİRİR

Mevcut politikaların devamının Baz senaryo, SHURA'nın geliştirdiği hızlandırılmış dönüşümün ise Dönüşüm senaryosu olarak adlandırıldığı rapora göre, Dönüşüm senaryosu uygulandığında 2030 yılında Gayri Safi Yurt İçi Hasıla'da (GSYİH) net pozitif etki görülecek. GSYİH reel olarak toplam yüzde 12,8 artacak. Bu seviye Baz senaryoya oranla yüzde 1'lik bir artışa karşılık geliyor.

Dönüşüm senaryosunda enerji verimliliğinin artmasıyla 2030 yılında elektrik tüketimi Baz senaryoya kıyasla %10 azalırken, elektrik üretiminin %55'i, %30'u rüzgar ve güneş olmak üzere yenilenebilir enerji kaynaklarından sağlanıyor.

Dönüşüm senaryosu uygulandığı takdirde, yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği Türkiye'nin dış ticaret dengesi üzerinde ciddi etki gösterecek, artan sanayi ihracatı ve azalan ithalatla birlikte dış ticaret dengesi üzerinde yıllık 10 milyar dolar pozitif etki sağlayacak.

İTHAL YAKITTA YILDA 1 MİLYAR DOLAR TASARRUF

Raporda, dış ticaret dengesi konusunda şu ifadelere yer verildi:

"Dönüşüm senaryosu, yalnızca net enerji ithalatını azaltmakla kalmayıp, verimlilik artışları sayesinde, ihracata yönelik sektörlerin rekabet gücünü de artıracak. Baz senaryoda da dış ticaret açığı konusunda iyileşmeler görülse de, Dönüşüm senaryosunun dört kat daha fazla etki göstermesi bekleniyor."

Enerji verimliliğinde ilerlemeler ve yenilenebilir enerjinin artan kullanımıyla, enerji ithalatı maliyetinin azalacağı vurgulanan çalışmada, ayrıca 2030'a gelindiğinde yalnız ithal yakıt maliyetinde yıllık 1 milyar dolar tasarruf edilebileceğinin altı çiziliyor.

43 BİN YENİ İŞ FIRSATI

Rapora göre, Dönüşüm senaryosu ile elektrik üretiminde fosil yakıt kullanımının yol açtığı sağlık ve çevre maliyetleri yıllık 2,5 milyar dolardan 1,1 milyar dolara inecek. Dönüşümle birlikte CO2 emisyonlarının azalması da 1,3 milyar dolar değer yaratacak. 2030 yılında baz senaryoda 5,1 milyar dolara ulaşacağı öngörülen CO2 emisyonları maliyetinin dönüşüm senaryosunda 3,8 milyarda kalacağı öngörülüyor.

Dönüşümün istihdama etkisine gelince: Yenilenebilir enerji yatırımlarının 2030 yılına kadar hem Baz, hem Dönüşüm senaryolarında 500 binden fazla yeni iş olanağı yaratması bekleniyor. Dönüşümle birlikte madencilik ve fosil yakıtı dayalı enerji üretimindeki istihdama negatif etki söz konusu olsa da toplam istihdam üzerinde net pozitif etkisi olacak ve Baz senaryoya kıyasla ek 43 bin yeni iş olanağı yaratması bekleniyor. Tüm sektörlerde 2018 yılına kıyasla hem baz senaryoda hem dönüşüm senaryosunda istihdam artışı olacak. Ancak, tarım, gıda işleme ve tekstil gibi geleneksel ve emek yoğun sektörlerdeki artışın dönüşüm senaryosunda baz senaryodakinden daha düşük olması bekleniyor. Dönüşümle birlikte en büyük artışın ise verimlilik artışlarının en fazla kendini gösterdiği otomotiv, makine, beyaz eşya, kurulum ve onarım ile kimya sektörlerinde olması bekleniyor.

Raporda elektrik üretiminde fosil yakıtlardan yenilenebilir kaynaklara geçişe yönelik 2030 vizyonunu hayata geçirmek için şunlar öneriliyor:

1. Karbon fiyatlama mekanizması ve ticaret sistemi hayata geçirilmeli
2. Piyasaya dayalı mekanizmalarla birlikte gereken durumlarda yenilenebilir enerji için teşviklerin sürdürülmesi
3. Fosil yakıtlı elektrik santrallerine yönelik teşvikler gözden geçirilmeli ve verimli olmayanlar sonlandırılmalı
4. Enerji verimliliğini sağlamak için uzun vadeli planlama ve piyasaya dayalı politikalar uygulanmalı

Raporun tamamına şu adresten ulaşabilirsiniz: <https://www.shura.org.tr>

Detaylı bilgi için: **ATENA** İletişim
Leyla Karakoç – 533 212 46 34

Yeşim Kasap – 532 466 01 14

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi yenilikçi bir enerji dönüşümü platformu olarak, karbonsuzlaşmaya katkıda bulunmayı amaçlamaktadır. SHURA, Türkiye enerji sektörünün politik, teknolojik ve ekonomik açılarının tartışıldığı, sürdürülebilir ve geniş kabul gören bir platform ihtiyacını karşılamak için kurulmuştur. SHURA'nın amacı, Türkiye'nin enerji sisteminin geleceği konusundaki çalışmalara tarafsız ve veri bazlı analizlerle katkıda bulunarak, çıktılarından sektörün tüm paydaşlarının yararlandığı bir düşünce platformu oluşturmaktır. Bu bağlamda kamu, özel sektör, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarından çok sayıda paydaşın yaklaşımları değerlendirilerek, Türkiye'nin enerji sisteminin düşük karbonlu bir geleceğe dönüşümünün ekonomik potansiyelinin, teknik fizibilitesinin ve politika araçlarının daha iyi anlaşılmasına katkıda bulunmaktadır.

SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi European Climate Foundation, Agora Energiewende ve Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi (İPM) ortaklığında kurulmuştur.